

Beleidsinstructie

Inleiding

Aan de bijstand in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB) ligt het uitgangspunt ten grondslag dat het normbedrag, dat is bedoeld ter voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan met inbegrip van de component reservering (een deel van de uitkering is bestemd om van de sparen), in beginsel toereikend is. Toch kan de financiële positie van mensen die langdurig op een minimuminkomen zijn aangewezen onder druk komen te staan als er naar verloop van tijd geen enkel perspectief lijkt te zijn om door inkomen uit arbeid het inkomen te verhogen. Door de invoering van de "Langdurigheidstoeslag" in de Wet Werk en Bijstand (artikel 36) is het lokale beleid wat door veel gemeenten was ontwikkeld een aanvulling op de uitkering voor de algemene kosten van het bestaan komen te vervallen. Dit lokale beleid was in algemene zin doorgaans gericht op het verstrekken van een eenmalig bedrag, hetzij jaarlijks hetzij twee- of driejaarlijk, voor het bestrijden van kosten in verband met vervanging van zaken als koelkast, televisie, vloerbedekking en kosten in verband met schoolgaande kinderen. In de gemeente Slochteren bestond dit beleid uit de verstrekking van categoriale bijstand voor duurzame gebruiksgoederen en kosten schoolgaande kinderen.

Eigen woningbezit

Binnen de doelgroep van de bijstandswet hebben betrokkenen met een door hun bewoonde eigen woning een speciale status. De wetgever heeft voor deze categorie een extra vermogensvrijlating van vermogen in de woning vastgesteld tot een bedrag van € 42.700,00) * in de wet opgenomen. Indien er sprake is van vermogen boven deze grens dan bestaat de mogelijkheid van het verstrekken van bijstand in de vorm van een lening met als zekerheidsstelling de krediethypotheek.

In het wetsartikel inzake de langdurigheidstoeslag wordt verwezen naar het artikel inzake vermogen en daarmee is de extra vermogensvrijlating bij eigen woning bezit ook voor deze regeling van toepassing. Indien er sprake is van vermogen boven de genoemde vrijlatingsgrens kan er sprake zijn van twee situaties. Het dient duidelijk te zijn dat de betrokkene gedurende minimaal 60 maanden een inkomen op een bijstandsniveau moet hebben ontvangen om in aanmerking voor de toeslag te komen. Mocht er op het moment van aanvragen nog sprake zijn van vermogen in de eigen woning, dan kan worden verondersteld dat dit niet te gelde gemaakt kan worden en het inkomens- en uitgavenpatroon gelijk is aan dat van diegene in de bijstand zonder eigen woning. Derhalve wordt voorgesteld op de volgende wijze te werk te gaan:

- De aanvrager die een uitkering voor levensonderhoud ontvangt in het kader van de Wet Werk en Bijstand onder verband van een krediethypotheek en waarvan het vermogen niet volledig is benut ontvangt, indien aan de overige voorwaarden wordt voldaan, de langdurigheidstoeslag als lening welke wordt opgeboekt bij de lening in het kader van de bijstand onder verband van krediethypotheek, zoals bij de toekenning en verstrekking van bijzondere bijstand ook het geval is.
- De aanvrager met een ander inkomen dan een uitkering in het kader van de WWB met een door hemzelf bewoonde eigen woning wordt verondersteld, gezien de periode van 60 maanden waarop deze een inkomen op bijstandsniveau moet hebben gehad, een vermogenspositie te hebben welke vergelijkbaar is aan die van een persoon die een WW uitkering ontvangt. In de Algemene bijstandswet (artikel 20, tweede lid onder a) was de bepaling opgenomen dat, indien het te verstrekken bedrag aan bijstand over een periode van een jaar niet meer bedraagt dan het netto minimumloon het vermogen buiten beschouwing werd gelaten. In het verlengde hiervan en gezien de veronderstelling dat de vermogenspositie vergelijkbaar zal zijn aan die van een persoon met een uitkering voor levensonderhoud in het kader van de WWB, wordt voorgesteld het vermogen in de aanvraag voor een langdurigheidstoeslag in deze situatie buiten beschouwing te laten. Dit zal een voortzetting zijn van het beleid zoals van toepassing was in de beoordeling van de categoriale bijstand voor duurzame gebruiksgoederen.

Kostensoorten

Gezien het doel van de toeslag, te weten het verhogen van de uitkering in de algemene bestaansvoorziening, is de toeslag niet gebonden aan bepaalde kostensoorten. Het bedrag wordt ineens betaalbaar gesteld en is vrij besteedbaar zoals de reguliere bijstandsuitkering voor de algemene kosten van het bestaan dit ook is.

Duur van de uitkering

De uitkering wordt ineens aan de betrokkene uitbetaald in één belastingvrij bedrag. De duur van de periode waarop deze uitkering betrekking heeft is één jaar. Hiermee wordt bereikt dat op het moment van uitbetaling ruimte ontstaat binnen het budget waaruit hogere kosten kunnen worden voldaan, bijvoorbeeld vervangingsuitgaven.

Na afloop van de periode van een jaar kan de betrokkene opnieuw een aanvraag om een langdurigheidstoeslag indienen en kan deze, mits opnieuw aan de voorwaarden wordt voldaan, opnieuw worden toegekend.

Activeringsbeleid

In de beoordeling of een aanvrager tot de doelgroep behoort is in de Wet duidelijk opgenomen dat er sprake moet zijn van het ontbreken van arbeidsmarktperspectief. Het ontbreken hiervan vormt de rechtvaardigheidsgrond voor de afwijkende regeling voor de specifieke doelgroep. Bij aanwezigheid van arbeidsmarktperspectief zou de langdurigheidstoeslag volgens de wetgever een ongewenste bonus kunnen vormen op een langdurig verblijf in de bijstand en een onaanvaardbare bijdrage leveren aan de armoedeval.

Het beoordelen van het al-dan-niet aanwezig zijn van arbeidsmarktperspectief wordt gedaan op het moment van de aanvraag en de beoordeling dient te gelden voor het komende jaar. Het perspectief kan door een groot aantal factoren worden beïnvloed waardoor bij een beoordeling van het perspectief op een langere termijn nagenoeg onmogelijk is. De constatering van het ontbreken van arbeidsmarktperspectief, in het kader van een aanvraag van de langdurigheidstoeslag, is niet van invloed op de activiteiten tot het toeleiden van betrokkene naar arbeid of het activeren van de betrokken persoon.

Gezien de verplichtingen zoals deze verbonden zijn aan de uitkeringen welke van toepassing zijn voor de doelgroep kan worden verondersteld dat de betrokken persoon voldoende inspanningen pleegt arbeid te verkrijgen. Indien deze inspanningen geen resultaat hebben en hebben gehad in de voorliggende 60 maanden en er geen direct uitzicht is op arbeid, dient te worden verondersteld dat betrokkenen aan de voorwaarde voldoen ten aanzien van het ontbreken van arbeidsmarktperspectief. Uitzondering hierop zijn diegenen aan wie in de periode van 60 maanden voorafgaand aan de aanvraag een maatregel is opgelegd vanwege:

1. het zich niet als werkzoekende doen inschrijven bij de Centrale organisatie werk en inkomen, dan we de inschrijving niet of niet tijdig verlengen;
2. het niet naar vermogen trachten arbeid in dienstbetrekking te verkrijgen;
3. het niet dan wel niet tijdig voldoen aan een oproep om, in verband met de inschakeling in de arbeid, op een aangegeven plaats en tijd te verschijnen;
4. het niet dan wel in onvoldoende mate meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot inschakeling in de arbeid, dan wel aan een onderzoek naar de geschiktheid voor scholing of opleiding;
5. gedragingen die de inschakeling in de arbeid belemmeren;
6. het niet dan wel in onvoldoende mate meewerken aan een voor de inschakeling in de arbeid noodzakelijk geachte scholing of opleiding, dan wel aan andere aangewezen activiteiten die de zelfstandige bestaansvoorziening bevorderen;
7. het niet aanvaarden van passende arbeid;
8. het door eigen toedoen niet behouden van arbeid in dienstbetrekking.

Voorlichting

De gemeente is verplicht de burger actief voor te lichten. Voorgesteld wordt op twee wijzen informatie te verstrekken aan de burger.

't Bokkeblad

Gezien het feit dat de reikwijdte van de langdurigheidstoelage breder is dan enkel de bij onze gemeente bekend zijnde doelgroep in het kader van de WWB, loaw en loaz wordt voorgesteld eens per kwartaal in het "'t Bokkeblad" te adverteren; de inwoners van de gemeente Slochteren te wijzen op het bestaan van de langdurigheidstoelage, in beknopte wijze te verwoorden onder welke voorwaarden aanspraak op een bijdrage kan worden gedaan en op welke wijze een aanvraag kan worden ingediend.

Beschikking

In de beschikking waarin een bijdrage in het kader van de langdurigheidstoelage wordt toegekend wordt een passage opgenomen waarin staat dat, indien aan de voorwaarden wordt voldaan na 12 maanden opnieuw aanspraak op een bijdrage in het kader van de langdurigheidstoelage kan worden gemaakt.

) Dit bedrag is de actuele norm als door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vastgesteld. Bij aanpassing van dit bedrag door de minister zal ook het in deze beleidsinstructie genoemde bedrag worden aangepast zonder tussenkomst van het college van Burgemeester en Wethouders.*